

FRA 2016 INNFØRES DET TILSKUDD TIL TETTERE PLANTING SOM KLIMATILTAK

Bakgrunn

Tettere planting på eksisterende skogarealer er i rapporten Klimakur 2020 framhevet som et tiltak som på lang sikt gir økt CO₂-fangst. I stortingsmelding om Norsk klimapolitikk og det etterfølgende Klimaforliket vil regjeringen bidra til økt karbonopptak gjennom å intensivere skogproduksjonen på eksisterende arealer, og Stortinget har nå bevilget ca 18 mill kr til tettere planting på eksisterende skogarealer som klimatiltak i statsbudsjettet for 2016.

Flere planter gir bedre fordeling av planter på arealet og forbedret mulighet for å velge de beste plantene til fremtidstrær. Det fører til økt skogproduksjon og bedre tømmerkvalitet. Økt skogproduksjon som følge av tettere planting gir i tillegg til større karbonopptak også mer biomasse fra skog som kan erstatte produkter laget av fossilt råstoff. Når kvaliteten bedres vil sagtømmerandelen øke og mer råstoff går til langlevende produkter.

Beskrivelse av tiltaket

Det innføres en tilskuddsordning for å øke antall skogplanter ved foryngelse av eksisterende skogarealer. Tiltaket er en del av ordinær skogplanting etter hogst, og medfører ikke nye måter å bruke hogstarealene på. Tilskudd til tettere planting skal gjennom optimal utnyttelse av produksjonsevnen bidra til økt binding av CO₂. Økning av tettheten utover det optimale vil ha redusert klimaeffekt og omfattes derfor ikke av ordningen.

Det gis 80 % tilskudd til skogeier for inntil 50 planter/daa som plantes utover et fastsatt minimumsantall. Det fastsatte minimumsantallet er bonitetsavhengig.

Minimum utplantingstall for støtte til tettere planting

Det kan søkes om tilskudd til tettere planting når faktisk utplantingstall overstiger de bonitetsavhengige minimumstallene som er gitt i tabellen under.

Bonitet	Minimum plantetall pr. dekar	Intervall for plantetall som utløser tilskudd (inntil 50 planter/daa etter oppfylt minimumskrav)
26	220	220- 270
23	220	220- 270
20	200	200- 250
17	180	180- 230
14	160	160- 210
11	130	130- 180
8	100	100-150

Krav til minimum utplantingstall for tilskudd til tettere planting (gjelder alle treslag).

Virkeområde

All produksjonsskog på skogarealer med potensiale for økt tetthet gjennom planting etter hogst. Planting av skog på nye arealer inngår ikke i ordningen.

Retningslinjer

- Det kan gis tilskudd til å øke plantetettheten på arealer for ordinær skogproduksjon der det er krav om foryngelsestiltak etter skogbruksloven. I utgangspunktet omfattes alle treslag av tiltaket, men vil i hovedsak dreie seg om gran.
- Det stilles krav til kartfesting av arealene for senere kontroll.
- Gjeldende miljøkrav for ordinær skogproduksjon skal ivaretas

Miljøkrav

Tiltaket skal ivareta miljøhensyn slik det er beskrevet i §5 i Forskrift om bærekraftig skogbruk. Tiltaket vil spesielt omfattes av følgende:

- Registrering av miljøverdier skjer etter gjeldende rutiner i forkant av hogst og skal tas hensyn til ved planting.
- Viktige livsmiljø og nøkkelbiotoper skal tas vare på
- Tiltaket skal ikke utføres i kantsoner mot vann og vassdrag og mellom skog og annen mark.
- Det skal tilrettelegges for et minimum på 10 % lauvtrær i framtidsbestandet
- Tiltaket skal utføres slik at man tar hensyn til friluftsliv, kulturminner og opplevelseskvalitet, jfr. også Norsk PEFC skogstandard (2015) kravpunkt 5.

Hvem kan søke?

Alle skogeiere som har mer enn 10 daa produktiv skog og som har oppfylt kravet om minimum utplantingstall.

Hjemmel for tilskudd

Tilskuddordningen til tettere planting er et produksjons- og kvalitetsfremmende tiltak som hjemles i gjeldende forskrift for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 4, og tilskuddsordningen skal forvaltes i samsvar med dette. Det betyr at vedtaksmyndighet for tildeling av tilskudd ligger hos kommunen.

Forvaltning av tilskuddsramme, søknad og dokumentasjonskrav

Søknad om tilskudd sendes til kommunen så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet. Det må foreligge regning/faktura som dokumenterer utført nyplanting av tilstrekkelig antall planter pr felt. Areal, bonitet og plantetall pr felt må oppgis, sammen med kartutsnitt som viser beliggenhet av det aktuelle plantefeltet. Feltene skal kartfestes digitalt i fagsystemet ØKS. Løsning for at skogeier selv skal kunne kartfeste digitalt er under utvikling, det samme gjelder selve søknadsskjemaet og registreringsrutiner i ØKS.

Frist for å levere søknad til kommunen er 1. august for arbeid utført i annet kvartal og 15. oktober for arbeid utført i tredje kvartal.

Landbruksdirektoratet forvalter en sentral tilskuddsramme, og utbetaler tilskudd for godkjente søknader. Dersom totalt søknadsbeløp for godkjente søknader levert innen fristen overstiger tilgjengelig tilskuddsramme så kan tilskuddet bli avkortet. For søknader levert etter

søknadsfrist kan tilskuddet bli tilsvarende avkortet. For 2016 disponerer Landbruksdirektoratet 27 mill kr til klimatiltakene gjødsling og tettere planting. Det er lite sannsynlig at tilskuddssatsen på 80% vil bli avkortet i 2016.

Kontroll

Kartfesting av arealene er en forutsetning for utbetaling av tilskudd og kommunene vil på minimum 10% av plantefeltene kontrollere at tiltakene er gjennomført i tråd med forutsetningene. Landbruksdirektoratet vil utarbeide veiledning for kontrollarbeidet.

Dersom det avdekkes at tiltak er gjennomført i strid med disse retningslinjene kan det medføre hel eller delvis avkorting av tilskudd, eventuelt krav om tilbakebetaling av tilskudd. Alvorlige misligheter kan medføre straff eller tvangsmulkt i henhold til skogbrukslovens bestemmelser.

SPØRSMÅL OG SVAR OM TETTERE PLANTING

Kan jeg dekke egenandel med skogfond?

Ja, egenandelen på 20 % kan dekkes med skogfond.

Kan ordinær ungskogpleie og tynning gjennomføres?

Ja, ordinær skogskjøtsel vil bidra til å oppfylle tiltakets formål og bør gjennomføres i tråd med gjeldene retningslinjer i det enkelte område.

Et det krav til at det ikke hogges for tidlig?

Med mindre det skjer noe uforutsett så er det et krav at bestandet overholdes i henhold til PEFC Skogstandard, dvs. Bestandet kan hogges ved hogstmodenhetsalder.

Hvorfor må arealet kartfestes?

Det legges opp til en planmessig evaluering og oppfølging. Kartfesting og registrering av data er viktig for å muliggjøre dette.

Hvordan saksbehandles tilskudd til tettere planting i henhold til Naturmangfoldloven?

Tilskudd til tettere planting som klimatiltak behandles som tilskudd til skogkultur slik som beskrevet i pkt 5.2.3 i Landbruksdirektoratets veileder «Praktisk bruk av naturmangfoldloven ved behandling av skogsaker».

Kan det gis tilskudd til ordinær planting for felt som også er berettiget tilskudd til tettere planting?

Ja, ordinært NMSK tilskudd innenfor LUF kan tildeles for planting opp til minimumstallet. LUF-midlene til skogkultur disponeres fortsatt i henhold til lokale retningslinjer for dette. Men det er naturlig at man gjennom lokale retningslinjer for LUF tar hensyn til klimatilskuddet ved prioritering av tilskudd til skogkultur.

Vil tettere planting medføre redusert fremkommelighet for friluftslivet?

Det forutsettes at det drives ordinært skogbruk på de aktuelle arealene og at tiltak som ungskogpleie og tynning utføres på hensiktsmessig måte. Økt plantetetthet vil av den grunn i liten grad gi begrenset fremkommelighet eller endret påvirkning på biologisk mangfold sammenliknet med plantede arealer der tilskudd ikke er gitt.